

***Flavobacterium columnare* okozta megbetegedés halakban**

(Columnáris megbetegedés)

Varga Zsuzsanna¹, Sellyei Boglárka¹, Paulus Petra², Papp Melitta², Molnár Kálmán¹, Székely Csaba¹

¹MTA, Agrártudományi Kutatóközpont, Állatorvos-tudományi Intézet²

Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, Állategészségügyi Diagnosztikai Igazgatóság,

Kivonat

Az ubiquiter elterjedésű *Flavobacterium columnare* okozta mintegy 100 éve leírt (Davis, H. S. 1922) ún. columnaris betegség elsősorban a meleg égövi országokban tenyésztett halak esetén okoz komoly elhullással járó veszteséget. Magyarországon az intenzív haltenyésztés bevezetésével került a patológusok látóterébe, ill. a klímaváltozás során felmelegedő természetes vizekben kell számítani fokozott kártételére. Megelőzésére az állatok természetszerű, stressztől mentes tartásával és a fertőzőtség terjedésének kedvező zsúfoltság elkerülésével törekedhetünk.

A vizekből és halakból, de a talajból is kimutatható Gram negatív pálca alakú baktérium kitenyésztéséhez speciális tápanyagszegény, de nagy nedvességtartalmú szelektív táptalajra van szükség. A baktérium izolálásához neomycinnel és polymyxin B-vel kiegészített Cytophaga agart használtunk, a további tenyésztéshez pedig az agar antibiotikum kiegészítés nélküli változatát.

Mind tógazdasági halakból, mind természetes vizekből származó halakból izoláltuk a *F. columnare*-t. A telepmorfológia és a natív kenet alapján kiválogatott „gyanús” telepeket továbboltottuk és a tenyészeteket a Bader által leírt (2003) *F. columnare* fajspecifikus PCR eljárással azonosítottuk.

A baktériumot mind tógazdasági mind természetes vízből származó halak esetén a fekélyes állat elváltozást mutató bőréből, szeméről, kopolyájáról, belső szerveiből (lép, vese, máj), ill. az egészséges állatok kopolyájáról izoláltuk.

Jelenleg 10 halfajból izolált mintegy 25 *F. columnare* tenyésztettel rendelkezünk, az eddigi gazdafajok: ponty, compó, garda, dévérkeszeg, karika keszeg, csapósügér, ezüstkárász, fogassüllő, kősüllő és lénai tokhal.

Az izolált *F. columnare* tenyészetek genomtípusának meghatározása folyamatban van.

Támogatás: KTIA-AIK-12-1-2013-0017. sz. és OTKA K 100132. sz. szerződés